

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2020. gada 8. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa – Direktīva 2008/115/EEK – Kopīgi standarti un procedūras attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi – 6. panta 1. punkts un 8. panta 1. punkts – Nelikumīga uzturēšanās – Valsts tiesiskais regulējums, kurā atkarībā no apstākļiem ir paredzēts piemērot vai nu naudas sodu, vai arī izraidīšanu – 2015. gada 23. aprīļa sprieduma *Zaizoune* (C-38/14, EU:C:2015:260) sekas – Valsts tiesību akti, kas attiecīgajai personai ir labvēlīgāki – Direktīvu tiešā iedarbība – Ierobežojumi

Lietā C-568/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha* (Kastilijas-Lamančas Augstā tiesa, Spānija) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2019. gada 11. jūlijā un kurš Tiesā reģistrēts 2019. gada 25. jūlijā, tiesvedībā

MO

pret

Subdelegación de Gobierno en Toledo,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: K. Toadere [*C. Toader*], kas pilda palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*] (referents) un N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],

ģenerāladvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- Spānijas valdības vārdā – *L. Aguilera Ruiz*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *C. Cattabriga* un *I. Galindo Martín*, pārstāves,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – spāņu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV 2008, L 348, 98. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp MO un *Subdelegación del Gobierno en Toledo* (Spānijas valdības apakšpārstāvniecība Toledo provincē, Spānija) par MO nelikumīgu uzturēšanos Spānijas teritorijā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2008/115 1. pantā “Priekšmets” ir paredzēts:

“Šajā direktīvā ir noteikti kopēji standarti un procedūras, kas dalībvalstīs ir jāpiemēro attiecībā uz nelikumīgi uzturošos trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, ievērojot pamattiesības kā galvenos Kopienas tiesību, kā arī starptautisko tiesību principus, tostarp pienākumu nodrošināt bēgļu aizsardzību un cilvēktiesības.”

- 4 Šīs direktīvas 3. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro turpmāk minētās definīcijas:

[..]

4) “atgriešanas lēmums” ir administratīvs vai tiesas lēmums vai akts, kurā norādīts vai konstatēts, ka trešās valsts valstspiederīgā uzturēšanās ir nelikumīga, un noteikts vai konstatēts atgriešanās pienākums;

5) “izraidīšana” ir atgriešanās pienākuma izpilde piespiedu kārtā, proti, fiziska izvešana no dalībvalsts;

[..].”

- 5 Šīs direktīvas 4. panta “Labvēlīgāki nosacījumi” 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Šī direktīva neierobežo tādus noteikumus, kas varētu būt labvēlīgāki trešās valsts valstspiederīgajiem, kuri noteikti Kopienas tiesību aktos imigrācijas un patvēruma jomā.

3. Šī direktīva neierobežo dalībvalstu tiesības pieņemt vai saglabāt noteikumus, kas ir labvēlīgāki personām, uz kurām tie attiecas, ar nosacījumu, ka šādi noteikumi atbilst šai direktīvai.”

- 6 Saskaņā ar šīs direktīvas 6. pantu “Atgriešanas lēmums”:

“1. Neskarot šā panta 2. līdz 5. punktā minētos izņēmumus, dalībvalstis pieņem atgriešanas lēmumu par ikvienu trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas to teritorijā.

2. Trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri nelikumīgi uzturas kādas dalībvalsts teritorijā un kuriem ir derīga citas dalībvalsts izsniegta uzturēšanās atļauja vai cita atļauja, kas sniedz tiem tiesības tur uzturēties, lūdz nekavējoties doties uz šīs dalībvalsts teritoriju. Ja minētais trešās valsts valstspiederīgais nepilda šo lūgumu vai ja trešās valsts valstspiederīgā nekavējoša izceļošana ir vajadzīga sabiedriskās kārtības vai valsts drošības nodrošināšanai, piemēro 1. punktu.

3. Dalībvalstis var atturēties pieņemt atgriešanas lēmumu par trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas tās teritorijā, ja attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo uzņem atpakaļ cita dalībvalsts, ievērojot divpusējus nolīgumus vai vienošanās, kas ir spēkā dienā, kad stājas spēkā šī direktīva. Šajā gadījumā dalībvalsts, kura ir uzņēmusi atpakaļ attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo, piemēro 1. punktu.

4. Dalībvalstis var katrā laikā pieņemt lēmumu piešķirt atsevišķu uzturēšanās atļauju vai citu atļauju, kas dod tiesības uzturēties trešās valsts valstspiederīgajam, kurš nelikumīgi uzturas to teritorijā, ar līdzjutību saistītu iemeslu, humānu vai citu iemeslu dēļ. Šādā gadījumā atgriešanas lēmumu nepieņem. Ja atgriešanas lēmums jau ir pieņemts, to atceļ vai atliek uz uzturēšanās atļaujas vai citu likumīgas uzturēšanās tiesību derīguma laiku.

5. Ja attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas dalībvalsts teritorijā, ir uzsākta procedūra viņa uzturēšanās atļaujas vai citas atļaujas atjaunošanai, kas dod tiesības uzturēties, attiecīgā dalībvalsts, neskarot 6. punktu, var nepieņemt atgriešanas lēmumu, līdz uzsāktā procedūra ir pabeigta.

[..]”

7 Direktīvas 2008/115 7. panta “Brīvprātīga izceļošana” 1. un 4. punktā ir noteikts:

“1. Atgriešanas lēmumā brīvprātīgai izceļošanai nosaka pienācīgu laika posmu no septiņām dienām līdz trīsdesmit dienām, neskarot 2. un 4. punktā minētos izņēmumus. [..]

[..]

4. Ja pastāv bēgšanas iespējamība vai ja likumīgas uzturēšanās pieteikums ir atzīts par nepārprotami nepamatotu vai tā pamatā ir krāpšana, vai arī, ja attiecīgā persona apdraud sabiedrības kārtību, drošību vai valsts drošību, dalībvalstis var nenoteikt laika posmu brīvprātīgai izceļošanai [..].”

8 Šīs direktīvas 8. panta “Atgriešana” 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izpildītu atgriešanas lēmumu, ja saskaņā ar 7. panta 4. punktu nav noteikts laika posms brīvprātīgai izceļošanai vai ja atgriešanās pienākums nav izpildīts laika posmā, kas saskaņā ar 7. pantu noteikts brīvprātīgai izceļošanai.”

Spānijas tiesības

9 2000. gada 11. janvāra *Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social* (Konstitutīvais likums 4/2000 par ārvalstnieku tiesībām un brīvībām Spānijā un par viņu sociālo integrāciju) (2000. gada 12. janvāra *BOE* Nr. 10, 1139. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2009. gada 11. decembra *Ley Orgánica 2/2009* (Konstitutīvais likums 2/2009) (2009. gada 12. decembra *BOE* Nr. 299, 104986. lpp.) (turpmāk tekstā – “Likums par ārvalstniekiem”), 53. panta 1. punkta a) apakšpunktā kā “smags” pārkāpums ir definēta “nelikumīga atrašanās Spānijā sakarā ar to, ka persona nav saņēmusi uzturēšanās pagarinājumu vai uzturēšanās atļauju vai attiecīgās atļaujas derīguma termiņš ir beidzies pirms vairāk nekā trim mēnešiem un šī persona likumā paredzētajā termiņā nav lūgusi [šo derīguma] termiņu pagarināt”.

10 Saskaņā ar Likuma par ārvalstniekiem 55. panta 1. punkta b) apakšpunktu sods par smagu pārkāpumu ir naudas sods no 501 līdz 10 000 EUR.

11 Atbilstoši šī likuma 57. pantam:

“1. Ja pārkāpumu ir izdarījis ārvalstnieks, kura rīcība tiek klasificēta kā “sevišķi smags” vai “smags” pārkāpums šī konstitutīvā likuma 53. panta 1. punkta a), b), c), d) un f) apakšpunkta izpratnē, pēc attiecīgā administratīvā procesa pabeigšanas un ar pamatotu lēmumu, kurā ir izvērtēti fakti, kas veido pārkāpumu, ievērojot samērīguma principu, naudas soda vietā var piemērot izraidīšanu no Spānijas teritorijas.

[..]

3. Sods izraidīšanas veidā un naudas sods nekādā gadījumā nav piemērojami kopā.

[..]”

12 Minētā likuma 63. panta par “prioritāro procedūru” 7. punktā ir paredzēts:

“Izraidīšanas rīkojuma izpilde šajā panta paredzētajos gadījumos notiek nekavējoties.”

13 Šī paša likuma 63.*bis* panta 2. punktā ir noteikts:

“Lēmumā, ar ko lemj par izraidīšanu un kas ir pieņemts parastajā procedūrā, ir jāietver termiņš, kurā attiecīgā persona lēmumu var izpildīt labprātīgi, izceļojot no valsts teritorijas. Šī termiņa ilgums ir no septiņām līdz trīsdesmit dienām, un tas sākas no brīža, kad minētais lēmums ir paziņots. Izraidīšanas rīkojuma labprātīgas izpildes termiņu var pagarināt uz samērīgu laiku, ņemot vērā katra konkrētā gadījuma apstākļus, piemēram, uzturēšanās ilgumu, to, vai aizgādībā ir bērni, kuri apmeklē skolu, vai ir citi ģimenes locekļi un sociālās saites.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

14 2017. gada 14. janvārī *Comisaría de Talavera de la Reina* (Talavera de la Reinas policijas komisariāts, Spānija) nolēma uzsākt prioritāro izraidīšanas procedūru pret Kolumbijas pilsoni MO par Likuma par ārvalstniekiem 53. panta 1. punkta a) apakšpunkta pārkāpumu.

15 Šajā procedūrā MO paziņoja, ka viņš tika ieceļojis Spānijā 2009. gadā, 17 gadu vecumā, ar vīzu un uzturēšanās atļauju ģimenes atkalapvienošanās nolūkā, lai būtu kopā ar savu māti. Viņš uzrādīja pasi, kas bija derīga līdz 2018. gada 24. decembrim, uzturēšanās atļauju, kas bija derīga līdz 2013. gadam, kā arī apliecinājumu par 2015. gadā veiktu reģistrāciju Talavera de la Reinas pašvaldībā. MO apgalvoja, ka savas uzturēšanās laikā Spānijā viņš ir bieži strādājis, un uzrādīja vairākus darba līgumus, kā arī izrakstu par apdrošināšanas stāžu un bankas izziņu. Viņš norādīja, ka viņam nav iepriekšējas kriminālsodamības un ka viņam ir pastāvīga dzīvesvieta Talavera de la Reinas pašvaldībā. MO arī uzrādīja citus dokumentus, tostarp pašvaldības bibliotēkas lasītāja karti, veselības apdrošināšanas karti, kā arī sertifikātus par noklausītajiem kursiem un pabeigtām apmācībām.

16 2017. gada 3. februārī *Subdelegado del Gobierno en Toledo* (Spānijas valdības apakšpārstāvis Toledo provincē, Spānija) (turpmāk tekstā – “valdības pārstāvis”) pieņēma lēmumu par MO izraidīšanu, pamatojoties uz Likuma par ārvalstniekiem 53. panta 1. punkta a) apakšpunktu, to papildinot ar aizliegumu piecu gadu laikā no jauna ieceļot Spānijā. Šajā ziņā valdības pārstāvis balstījās uz *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija) judikatūru, ar kuru ir atļauta izraidīšana gadījumos, kad nelikumīgu uzturēšanos papildina kāds cits negatīvs apstāklis attiecīgās personas uzvedībā. Pamatlietā šie apstākļi ir saistīti ar faktu, ka MO nebija pierādījis ieceļošanu Spānijā, ierodoties caur robežposteni, nebija

norādījis savas uzturēšanās šajā dalībvalstī ilgumu un viņam nebija nekādu identitātes dokumentu. Turklāt šis pārstāvis konstatēja, ka attiecībā uz MO izraidīšana neizraisa ģimenes saišu zudumu, jo viņš nebija pierādījis, ka viņam būtu saites ar Spānijā likumīgi dzīvojošiem augšupējiem vai lejupējiem radniekiem tiešā līnijā.

- 17 MO valdības pārstāvja pieņemto lēmumu par izraidīšanu pārsūdzēja *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo de Toledo* (Toledo Administratīvā tiesa, Spānija), kura šo pārsūdzību noraidīja.
- 18 MO par šo tiesas nolēmumu iesniedza apelācijas sūdzību *Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha* (Kastīlijas-Lamančas Augstā tiesa, Spānija).
- 19 Šī tiesa precizē, ka šā sprieduma 16. punktā minēto *Tribunal Supremo* (Augstākās tiesas) izmantoto valsts tiesiskā regulējuma interpretāciju ir pārņēmis Spānijas likumdevējs, izdarot grozījumus šajā tiesiskajā regulējumā ar Konstitutīvo likumu 2/2009.
- 20 Iesniedzējtiesa uzskata, ka valdības pārstāvis ir kļūdaini konstatējis negatīvus apstākļus MO uzvedībā. Procedūras laikā MO uzrādīja spēkā esošu pasi, vīzu ieceļošanai Spānijas teritorijā, kā arī uzturēšanās atļaujas līdz 2013. gadam. Turklāt MO esot gan no sociālā, gan ģimenes viedokļa iesakņojies Spānijā.
- 21 Kas attiecas uz MO uzvedību, šī tiesa norāda, ka tajā iesniegtie lietas materiāli neietver nekādus negatīvus apstākļus, kas pastāvētu papildus tam, ka viņš vienkārši nelikumīgi uzturas Spānijā.
- 22 Šādā situācijā iesniedzējtiesa šaubās par sekām, kādas attiecībā uz MO situācijas novērtējumu izriet no 2015. gada 23. aprīļa sprieduma *Zaizoune* (C-38/14, EU:C:2015:260). Šajā spriedumā Tiesa nosprieda, ka Direktīva 2008/115 ir jāinterpretē tādējādi, ka tai ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā ir paredzēts, ka trešās valsts valstspiederīgā nelikumīgas uzturēšanās šis valsts teritorijā gadījumā atkarībā no apstākļiem piemēro vai nu naudas sodu, vai izraidīšanu, šiem pasākumiem esot savstarpēji izslēdzošiem.
- 23 Šajā lietā MO situāciju reglamentē tas pats tiesiskais regulējums, kas bija piemērojams lietā, kurā pasludināts minētais Tiesas spriedums. Turklāt saskaņā ar *Tribunal Supremo* (Augstākās tiesas) interpretāciju pirms minētā sprieduma Spānijā nelikumīgi uzturošos trešās valsts valstspiederīgo varēja uzdot izraidīt no valsts teritorijas vienīgi tad, ja ir atbildību pastiprinoši papildu apstākļi.
- 24 Pēc 2015. gada 23. aprīļa sprieduma *Zaizoune* (C-38/14, EU:C:2015:260) pasludināšanas *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) konkrēti 2019. gada 30. maija spriedumā nosprieda, ka Spānijas administratīvās un tiesu iestādes ir tiesīgas atteikties piemērot Likuma par ārvalstniekiem tiesību normas, kurās paredzēts, ka pirmām kārtām ir jāpiemēro naudas sods, un kurās prasīts, lai izraidīšanas pasākums tiktu skaidri pamatots ar to, ka pastāv atbildību pastiprinoši apstākļi. Šādi rīkojoties, *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) ir tieši piemērojusi Direktīvas 2008/115 tiesību normas par sliktu attiecīgajai personai, tādējādi palielinādama tās kriminālatbildību. Proti, pēc 2015. gada 23. aprīļa sprieduma *Zaizoune* (C-38/14, EU:C:2015:260) Spānijas tiesām bija pienākums veikt šādu šīs direktīvas tiešu piemērošanu, pat ja šī piemērošana nāca par sliktu attiecīgajām personām.
- 25 Iesniedzējtiesa šaubās par iespēju pamatlietā tieši balstīties uz Direktīvas 2008/115 tiesību normām, lai uzdotu izraidīt MO, pat nepastāvot atbildību pastiprinošiem apstākļiem papildus tam, ka viņš Spānijas teritorijā uzturas nelikumīgi. Šajā ziņā tā atgādina Tiesas judikatūru, kurā izslēgta iespēja tieši piemērot direktīvas tiesību normas privātpersonai, it īpaši 1986. gada 26. februāra spriedumu *Marshall* (152/84, EU:C:1986:84) un 1987. gada 11. jūnija spriedumu X (14/86, EU:C:1987:275). Bez tam šī tiesa atsauca uz 2017. gada 5. decembra spriedumu M.A.S. un M.B. (C-42/17, EU:C:2017:936), kurā noteiktas direktīvām atbilstīgas interpretācijas robežas, ņemot vērā noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma principu.

- 26 Šādos apstākļos *Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha* (Kastīlijas–Lamančas Augstā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, kas attiecas uz direktīvu tiesās iedarbības robežām, ir saderīga tāda Tiesas 2015. gada 23. aprīļa sprieduma *Zaizoune* (C-38/14, EU:C:2015:260) interpretācija, atbilstoši kurai Spānijas iestādes un tiesas var tieši piemērot Direktīvu 2008/115 par sliktu trešās valsts valstspiederīgajam, neievērojot un nepiemērojot labvēlīgākas valsts tiesību normas sodu jomā, nosakot smagāku sodu un, iespējams, neievērojot krimināltiesībās piemērojamo tiesiskuma principu; un vai Spānijas tiesiskā regulējuma neatbilstība direktīvai ir risināma nevis šādi, bet gan ar likuma grozījumiem vai veidos, kas ir paredzēti Savienības tiesībās, lai noteiktu valstij pienākumu pareizi transponēt direktīvas?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 27 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīva 2008/115 ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja valsts tiesiskajā regulējumā par trešās valsts valstspiederīgā nelikumīgu uzturēšanos dalībvalstī ir paredzēts piemērot vai nu naudas sodu, vai izraidīšanu, un šis pēdējais pasākums var tikt noteikts tikai tad, ja attiecībā uz šo trešās valsts valstspiederīgo papildus tam, ka viņš dalībvalstī uzturas nelikumīgi, pastāv atbildību pastiprinoši apstākļi, kompetentā valsts iestāde var balstīties tieši uz šīs direktīvas tiesību normām, lai pieņemtu atgriešanas lēmumu un šo lēmumu izpildītu, pat nepastāvot šādiem atbildību pastiprinošiem apstākļiem.
- 28 Iesākumā jāatgādina – kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma, ar šo valsts tiesisko regulējumu, kas ir piemērojams, sākot ar Konstitutīvā likuma 2/2009, ar kuru tika grozīts Konstitutīvais likums 4/2000, pieņemšanu, tika apstiprināts šā sprieduma 23. punktā minētais *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) rastais risinājums.
- 29 Uz minēto valsts tiesisko regulējumu attiecās 2015. gada 23. aprīļa spriedums *Zaizoune* (C-38/14, EU:C:2015:260). Kā izriet no šī sprieduma 31. un 32. punkta, Direktīvas 2008/115 6. panta 1. punktā vispirms ir paredzēts principiāls dalībvalstu pienākums pieņemt atgriešanas lēmumu par ikvienu trešās valsts valstspiederīgo, kurš nelikumīgi uzturas to teritorijā. Tiklīdz ir konstatēts, ka uzturēšanās ir nelikumīga, kompetentajām valsts iestādēm saskaņā ar šo pantu un neskarot šī paša panta 2.–5. punktā paredzētos izņēmumus, ir jāpieņem atgriešanas lēmums.
- 30 Tiesa nosprieda, ka attiecīgais valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts, ka trešo valstu valstspiederīgo nelikumīgas uzturēšanās Spānijas teritorijā gadījumā atkarībā no apstākļiem piemēro vai nu naudas sodu, vai izraidīšanu, šiem pasākumiem esot savstarpēji izslēdzošiem, var būt šķērslis Direktīvā 2008/115 paredzēto kopīgo standartu un procedūru piemērošanai un attiecīgā gadījumā aizkavēt atgriešanu, tādējādi apdraudot minētās direktīvas lietderīgo iedarbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 23. aprīlis, *Zaizoune*, C-38/14, EU:C:2015:260, 40. punkts).
- 31 Tādējādi Tiesa nosprieda, ka Direktīva 2008/115, tostarp tās 6. panta 1. punkts un 8. panta 1. punkts, tos lasot kopā ar 4. panta 2. un 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka šāds tiesiskais regulējums ir tai pretrunā (spriedums, 2015. gada 23. aprīlis, *Zaizoune*, C-38/14, EU:C:2015:260, 41. punkts).
- 32 Kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma, pēc šā Tiesas sprieduma pasludināšanas *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) nosprieda, ka Spānijas administratīvās un tiesu iestādes ir tiesīgas atteikties piemērot ar Direktīvu 2008/115 nesaderīgo valsts tiesisko regulējumu un tieši balstīties uz šo direktīvu, lai nelikumīgas uzturēšanās Spānijas teritorijā gadījumā noteiktu izraidīšanas pasākumu, pat nepastāvot atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

- 33 Šajā ziņā jāatgādina, ka, piemērojot valsts tiesības un vispārējo tiesību principu ietvaros, valsts tiesām tās ir jāinterpretē, cik vien iespējams, atbilstoši attiecīgās direktīvas formulējumam un mērķim, lai sasniegtu tajā paredzēto rezultātu (spriedums, 2020. gada 19. marts, *Sánchez Ruiz u.c.*, C-103/18 un C-429/18, EU:C:2020:219, 121. punkts).
- 34 Šajā gadījumā iesniedzējtiesa, kura ir tā, kam jānosaka, vai tā spēj sniegt Savienības tiesībām atbilstīgu attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma interpretāciju, šķiet izslēdzam šādu iespēju. Tā uzskata, ka šajā situācijā rodas jautājums, vai var tikt veikta šīs direktīvas tieša piemērošana par sliktu attiecīgajai personai.
- 35 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru direktīva pati par sevi nevar radīt pienākumus privātpersonai un dalībvalsts uz to nevar atsaukties pret šādu personu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1986. gada 26. februāris, *Marshall*, 152/84, EU:C:1986:84, 48. punkts, un 2013. gada 12. decembris, *Portgás*, C-425/12, EU:C:2013:829, 22. punkts).
- 36 Tādējādi, ciktāl tiesiskajā regulējumā, kas pamatlietā piemērojams MO, ir paredzēts, ka trešās valsts valstspiederīgā, kurš nelikumīgi uzturas Spānijas teritorijā, izraidīšana šī tiesiskā regulējuma nozīmē var tikt noteikta vienīgi tad, ja attiecībā uz šo valstspiederīgo papildus tam, ka viņš uzturas nelikumīgi, pastāv atbildību pastiprinoši apstākļi un šis tiesiskais regulējums nevar tikt interpretēts atbilstīgi Direktīvai 2008/115 – par ko ir jāpārlicinās iesniedzējtiesai –, šī dalībvalsts nevar balstīties uz šo direktīvu, lai attiecībā uz MO pieņemtu atgriešanas lēmumu šīs direktīvas nozīmē un šo lēmumu izpildītu, pat nepastāvot šiem atbildību pastiprinošajiem apstākļiem.
- 37 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka Direktīva 2008/115 ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja valsts tiesiskajā regulējumā par trešās valsts valstspiederīgā nelikumīgu uzturēšanos dalībvalstī ir paredzēts piemērot vai nu naudas sodu, vai izraidīšanu, un šis pēdējais pasākums var tikt noteikts tikai tad, ja attiecībā uz šo trešās valsts valstspiederīgo papildus tam, ka viņš dalībvalstī uzturas nelikumīgi, pastāv atbildību pastiprinoši apstākļi, kompetentā valsts iestāde nevar tieši balstīties uz šīs direktīvas tiesību normām, lai pieņemtu atgriešanas lēmumu un šo lēmumu izpildītu, pat nepastāvot šādiem atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 38 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja valsts tiesiskajā regulējumā par trešās valsts valstspiederīgā nelikumīgu uzturēšanos dalībvalstī ir paredzēts piemērot vai nu naudas sodu, vai izraidīšanu, un šis pēdējais pasākums var tikt noteikts tikai tad, ja attiecībā uz šo trešās valsts valstspiederīgo papildus tam, ka viņš dalībvalstī uzturas nelikumīgi, pastāv atbildību pastiprinoši apstākļi, kompetentā valsts iestāde nevar tieši balstīties uz šīs direktīvas tiesību normām, lai pieņemtu atgriešanas lēmumu un šo lēmumu izpildītu, pat nepastāvot šādiem atbildību pastiprinošiem apstākļiem.

[Paraksti]